

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ
AYLIK YAYIN ORGANI YIL:5 SAYI:31 EYLÜL 1991

**Avrupa'nın
Hurdalığı Olmaya
Doğru**

Sayfa 6

**1991 SANAYİ
KONGRESİ VE
SERGİSİ**

Sayfa 7

**22-25 EKİM 1991
CAD/CAM SEMİNERİ
Bilgisayar
Destekli Tasarım
Nedir?**

Sayfa 8-9

**Güney Dinç'le
"Terörle
Mücadele Yasası"
üzerine söyleşi**

Sayfa 10-11

**İzmir'de Tiyatro
Geleneği
Üzerine -1**

Sayfa 13

**"Bilim Papazları
ve Demir
Melekler" üzerine**

Sayfa 18

1 EYLÜL

bülten

EYLÜL 1991
Yıl: 5 Sayı: 31

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Turhan TUNA

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Fasih KUTLUAY

Yayın Kurulu:
Tansel TÜRKMEN
A.Rıza KAT
Çınar YENİ
Özcan AVCI
A.Doğan COŞGUN
Atilla TUNÇEL

Baskı:
ALTINDAĞ MATBAASI

Yönetim Yeri:
Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak / İZMİR
Tel: 22 08 11 - 21 74 68
Fax: 22 60 39

Baskı sayısı:
4500

Gönderilen yazıların
yayınlanıp yayınlanmamasına,
TMMOB Makina Mühendisleri
Odası İzmir Şubesi Yönetim
Kurulu karar verir.

Yayın Kurulu gönderilen
yazılar üzerinde gerekli
düzeltmeyi yapmaya yetkilidir.
Yayımlanan yazılardaki
sorumluluk yazarlarına, ilan ve
reklamlardaki sorumluluk ilanı
veren kişi ve/veya kuruluşa
aittir.

Bültene gönderilen çeviri
yazıların kaynağı mutlaka
belirtilir. Gönderilen yazılar,
yazarlarına geri verilmez.

1991 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak	1.000.000.-TL
İç Kapaklar	800.000.-TL
İç sayfalar	
Tam Sayfa	600.000.-TL
1/2 Sayfa	330.000.-TL
1/4 Sayfa	180.000.-TL

Fiyatlara KDV eklenir.

Kapak Düzenlemesi
Tufan ARKAYIN

"Silahlanmaya ayrılan paranın her yıl onda biri insanların temel ihtiyaçlarına ayrılırsa, 8 yıl içinde tüm insanların besin, konut, eğitim ve sağlık sorunları çözülebilir."

51 yıl önce, 1 Eylül 1939 günü, Hitler Almanyasının orduları tarihin karanlık bir dönemini açan Polonya saldırısını başlattı. Bu dönemde milyonlarca insan "Emperyalist çıkarlar" uğruna yaşamını yitirirken, bir o kadar insan ise sakat kaldı. Ortaya çıkan yıkım ise yıllarca onarılamıyacaktı.

1 Eylül Dünya Barış Günü, bugün, tüm dünyada kutlanıyorken, yaşanan olaylar dünyanın barışa her zamankinden daha çok ihtiyacı olduğunu göstermektedir. Ortadoğudaki savaş, modern teknolojinin yarattığı savaş araçlarının imha gücünün ne denli arttığını, böylesine kontrollü bir savaşın doğaya onarılamayacak yaralar açtığını kanıtlanmasına rağmen, silahlanma yarışı dünyanın her yerinde sürmektedir.

İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı Dünya Barış Günü nedeni ile yayınladığı mesajında, silahlanmaya yılda 900 milyar dolar harcadığına dikkat çekerek "İsveç Barış Araştırmaları Enstitüsü, silahlanmaya ayrılan paranın, her yıl onda biri insanların temel ihtiyaçlarına ayrılırsa, 8 yıl içinde tüm insanların besin, konut, eğitim ve sağlık sorunlarının çözülebileceğini hesaplamıştır" dedi. (1 Eylül 1991 Cumhuriyet)

Barış sözcüğünden, herşeyden öte, insanlar arasındaki uyumluluk anlamını çıkarmamız gerekmektedir. İnsanlar arasındaki uyumun en güzel ifadesini ise, demokraside bulmaktayız. Günümüz Türkiye'sinde, 12 Eylül'ün açtığı yaralar henüz kapanmamışken, iç barışa büyük darbe vuracağına inandığımız "Terörle Mücadele Yasası" ile, demokratik sürecin önü tıkanmıştır. Terörle Mücadele yasası ile ilgili, üyelerimizin daha ayrıntılı bilgilendirilmesi amacı ile, Bülten'in bu sayısında, Sayın Güney DİNÇ ile yaptığımız söyleşiyi okurlarımızın ilgisine sunuyoruz.

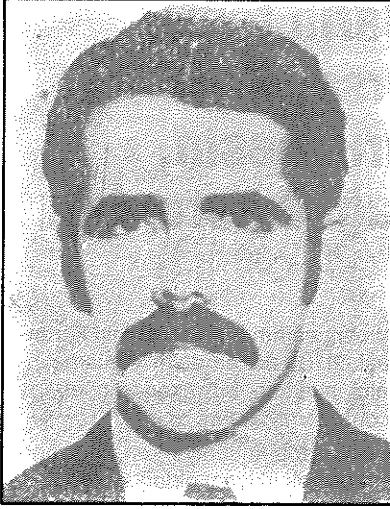
Bilimin insanlığa, savaşları değil, daha güzel yarınları ayrıntılı hazırladığı inancındayız. Yaşamın sırlarını çözmek ve yaşamı yaşanır hale getirmek için, bilim vazgeçilmezdir. Mesleki odaların şu ya da bu şekilde bilimsel çalışmalara katılması, bu örgütlerin en önemli görevlerinden biridir. Şubemizin, diğer bilimsel çalışmaları yanı sıra 1991 Ekim ayında CAD/CAM konusunda, önemli bir etkinlik düzenliyor.

Birçok üretim biriminde yaygın olarak kullanılmakta olan bilgisayar teknolojisi, geliştirilmekte olan yazılımlar ile, üretimi daha verimli kılmakta, üretim üzerindeki kontrol etkinliğini azaltmakta ve kaliteyi yükseltmektedir. Bilgisayar kullanımı ile tasarımlar kolaylaşmakta, çoğu kez büyük paralar ve zaman isteyen çalışmalar, benzeşim yöntemleri ile etkin bir şekilde sınılanabilmektedir. Bu etkinlik ile seminer programını ve tanıtımını Bülten'in iç sayfalarında izleyebilirsiniz.

Bülten Yayın Kurulu'nda Bülten'in daha geniş bir katılımı ile üretilmesini amacıyla, uzun bir süre önce aldığımız kararı, bu sayımızda okuyucu sayfası açarak yaşama geçiriyoruz. Üyelerimizin. Bülten aracılığıyla örgütlerine sahip çıktıklarını gösterecekleri düşüncesindeyiz. Bu amaçla, 1991 Ekim ayında üyelerimize daha geniş yer ayırmak için, Ekim 1991 sayısının 24 sayfa olması, bunun en az dört sayfasının üyelere ayrılması düşünülmektedir. Ayrıca Ekim ayında yayınlamayı düşündüğümüz anketi doldurmanızı ve kısa bir süre içerisinde Bülten Yayın Kurulu'na iletmenizi isteyeceğiz. Demokrasinin temeli olan katılımı, Bülten aracılığı ile gerçekleştirebileceğiniz inancındayız.

Savaşı ve sömürsüz bir dünyada yaşamak dileği ile...

HALUK SİLAY'I ANDIK

3 Eylül 1987 tarihinde Ankara'dan, TMMOB Yönetim Kurulu Toplantısından dönerken trafik anarşisinde yaşamını yitiren Şubemizin 1986-1988 Çalışma Dönemi Yönetim Kurulu Başkanı Haluk SİLAY'ı, 3 Eylül 1991 Salı günü mezarı başında andık. Şube Yönetim Kurulu üyelerinin, Şube çalışanlarının, üyelerimiz ve yakın dostlarının katıldığı anma töreninde Şube Başkanı Turhan TUNA bir konuşma yaparak;

"Değerli meslektaşımız, arkadaşımız, dostumuz, kardeşimiz, 1986-88 dönemi Şubemiz Yönetim Kurulu Başkanı Haluk SİLAY'ı, yaptığı çalışmaları hatırlayarak, başlattıklarını sürdürerek, yapmak istediklerini yaşama geçirerek içimizde yaşatıyoruz. Çalışkanlığını, alçak gönüllü ve güler yüzlü kimliğini hiç unutmadığımız Haluk SİLAY'ın anısı önünde saygıyla eğiliyoruz" dedi.

Muğla İl Temsilcilik Yürütme Kurulu yeniden oluşturuldu

Şube Yönetim Kurulumuzun önerisi, Oda Yönetim Kurulunun 13.7.1991 tarih ve 531 sayılı kararı ile görevden alınan ve üye sayısı 3'e indirilen Muğla İl Temsilcilik Yürütme Kurulunun; Oda Örgüt Kuruluş, Görev ve Yetki Yönetmeliğinin 35.01 ve 35.02 maddeleri uyarınca belirlenmesi amacıyla 8 Ağustos 1991 tarihinde Muğla'da üye toplantısı yapıldı.

Şube Yönetim Kurulundan Şube Başkanı Turhan TUNA ve Şube Saymanı Nizamettin DURAKOĞ-

LU'nun katıldığı toplantıya Muğla İl Temsilciliği etkinlik alanında görev yapan 14 üyemiz katıldı.

Bu toplantıya katılan üyelerin eğitimi ve yönetim kurulumuzun önerisi doğrultusunda;

Selahattin SAPMAZ, Tevfik ARSLAN ve Hayri MADANOĞLU Oda Yönetim Kurulunun 24.8.1991 tarih ve 565 sayılı kararıyla Yürütme

Kurulunda görevlendirilmiştir.

Uşak Belediyesi'nden

Uşak Belediyesi 1 Ekim, 1991 tarihinden itibaren konut inşaatlarının projelendirilmesi sırasında; Sıhhi Tesisat, Kalarifer Tesisatı ve Asansör Projelerini ve bu projelerde Oda onayını aramaya başlayacaktır.

Afyon İl Temsilciliği Ziyaret Edildi

Şube Başkanı Turhan Tuna, 4 Eylül'de Afyon'a gidince, Temsilcilik Yürütme Kurulu üyeleri Davut Körlek (Başkan), Yıldırım Göbel (Sekreter) ve Yaşar Tinas (Sayman) ile Temsilcilik Bürosu'nda kısa bir toplantı yaparak, birlikte Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret ettiler. Oda Sekreteri Sıtkı Erkul ile, yapılacak ortak etkinlikler ve işbirliği konularında, yapıcı görüşmeler yapıldı. Daha sonra Mimarlar Odası Afyon Temsilcisi ve Belediye Başkan Yardımcısı Aydoğan SÜMER ziyaret edildi, çeşitli sorunlar ve çözüm yolları konularında görüşmeler yapıldı.

5 Eylül günü Şube Başkanı ve Temsilcilik Yürütme Kurulu birlikte Afyon Valisi Sayın Saim ÇOTUR ve Belediye Başkanı Sayın Mehmet Sami HANCIOĞLU'nu ziyaret ederek Odamızın, Şube ve Temsilciliklerin çalışmalarına ilişkin bilgi verdiler ve yapılacak çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulundular.

Daha sonra en çok üyemizin ve İşyeri Temsilciliğimizin bulunduğu Afyon Köy Hizmetleri Müdürlüğü işyeri ziyaret edildi. Üyelerin sorunları hakkında Temsilci Semih ÇİLEM ve yardımcıları Tarık Türkmen'in de katıldığı görüşmeler yapıldı.

Üye kimlik kartları yenileniyor

Üye kimlik kartları uluslararası standartta, ehliyet ve kredi kartı boyunda yeniden hazırlanmaktadır.

1 Eylül 1991 tarihinden itibaren değiştirilmeye başlanan Üye kimlik kartları için Şubemize, İl/İlçe Temsilciliklerimize başvurulması gerekmektedir.

Başvuru sırasında 2 fotoğraf (renkli) ve eski Üye kimlik kartınız yanınızda olmalıdır. Ayrıca kimlik kartında yer alacak bilgileri içeren başvuru formunu Şube ve İl/İlçe Temsilciliklerinden sağlayabilirsiniz.

Yeni Üye kimlik bedeli 10.000.- TL. dir.

Eski Üye kimlik kartındaki bilgilerde herhangi bir değişiklik yoksa başvuru sırasında başka bir belge istenmeyecektir.

29.08.1991 GENELGE, GEREKÇE VE GERÇEKLER

Avrupa'nın hurdalığı olmaya doğru

İthalatı doğrudan teşvik edilen yatırım mallarının kapsamında yer alan kullanılmış eski model eşyanın model yılı, tip ve şasi numaralarının Odamız ve Üniversite ile her iki kuruluşun olmadığı yerde, Sanayi ve Ticaret Odalarının görevlendirilen bilirkişilerce yapılmakta olan tespitlerin, 17 Ağustos tarihli Resmi Gazete de yayınlanan genelgeyle sadece "İthal Gümrüğe en yakın Sanayi Odasının görevlendirilecek üç bilirkişi tarafından yapılması" yürürlüğe konmuştur.

Gerekçe olarak, Odamız ve üniversite tarafından yapılmakta olan bilirkişilik hizmetlerinin istenilen sürede gerçekleştirilmediği ve bu yüzden ithal işlemlerinde gecikmelerle karşılaşıldığı iddia edilmektedir.

11 Nisan 1990 günü ek hükümler ile birlikte yürürlüğe giren İthalat Rejimi

Kararı'nda Türkiye'de beş yaşından büyük tekstil makinelerin girişi yasaklanmıştır. Bu tarihten sonraki girişlerde bu karara uyulmadığı ve yaklaşık 6 bin dolayında eski-hurda tekstil makinasının yurda sokulduğu belirlenmiştir. Odamızca ve özellikle Bursa Şubemizce bu tür makinelerin pek çoğunun 15-30 yıllık eski-hurda makina olduğunu saptayan raporlar verilmiş ve ülkemizin özellikle tekstil sektöründe Avrupa'nın hurdalığına dönüştürülmemesini amaçlayan İthalat Rejimi Kararı'nın yaşama geçirilmesine yardımcı olunmuştur.

İşadamlarının, bu konuda iki Kurumun devre dışı bırakılarak tek yetkili kılınması, bilirkişilikte esas olan tarafsızlık ilkesine gölge düşürecektir. Seçim öncesi sanayicilere bir yatırım olarak yorumlanabilecek böylesi bir kararın, hiç bir sağlam gerekçesi bulunmamaktadır.

Genelge'de tek gerekçe olarak belirtilen raporların gecikmesinin hiç bir gerçekliği yoktur. Şubemiz başvuru ve rapor kayıtlarından da görüleceği gibi, başvurular başvuru gününde işleme alınmakta, bilirkişiler görevlendirilmekte (Bu tür bilirkişilik hizmetini genelde Şubemiz Teknik Görevlileri yaptığından görevlendirilmede gecikmeler söz konusu değildir), inceleme aynı gün içinde bitirilip raporu hazırlanmaktadır. Diğer Şubelerimizde de aynı işlerlik geçerlidir.

Konuyla ilgili olarak 22.08.1991 tarihinde, Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci'ye Odamız tarafından çekilen telgrafta "Makina Mühendisleri Odasının asıl varlık nedeni ve yasal görevi olan, mesleğin ve meslektaşların denetlenmesinin tipik örneği olan bu konuda devri dışı bırakılmasının nedeni tarafımızdan anlaşılabilir değildir." denilmiştir. Durumun en kısa zamanda düzeltilmesi ve konuyu görüşmek üzere randevu talep edilmiştir.

Bu genelgeyi, Ülkemizin gelecekte Avrupanın hurdalığına dönüşmesi pahasına hazırlanmış bir seçim yatırımı olarak görüyor ve ilgilileri bu durumu ivedilikle düzeltmeye çağırıyoruz.

GÖZLEM UĞUR MUMCU

Buyurun Kahveci'yi ....

Bugünkü öykümüz Bursa'dan başlıyor. Şimdilik Kahveci'de bitiyor. Bu ülkede trilyonluk bir vurgun okuyacaksınız. Kahvenizi yudumlayarak dosyamızı ve öykümüzü okumaya başlayın.

Geçen yıl Bursa'da "tekstil makineleri kaçakçılığı" ortaya çıkarılmış; sorumlular hakkında davalar açılmıştı. Öykümüz bu olayla ilgilidir. Neydi bu olay?

17 Ocak 1990 günü yayımlanan "İthalat Rejimi Kararı"nın 15. maddesine göre beş yaşından büyük tekstil makinelerinin yurda sorulması yasaklanmıştı. Neden yasaklanmıştı.

Türk tekstil sanayii büyük aşamalar kaydetmişti. AT ülkeleri, yeni teknolojiye geçmişler; ellerindeki eski makineleri de İtalya üzerinden Türkiye'ye sokmaya başlamışlardı. Kararname, Türkiye'nin "hurda tekstil makineleri hurdalığı" yapılmasını önlemeyi amaçlıyordu.

Bursa Emniyet Müdürlüğü, 24 Temmuz 1990 günü 6 işyerinde yaptığı araştırmada 52 tekstil makinesinin kararda belirtilen bu koşula uymadığını; 10-15 yıllık eski makinelerin üzerileri boyana-

rak ve etiketlerde sahtecilik yapılarak yurda sokulduğunu saptamıştı.

Bu konuda "ekspertiz yetkisi" Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'ndi. Bursa Gümrük Müdürlüğü ve mali polisinin başvuruları üzerinde Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi uzmanları söz konusu tekstil makineleri incelenmiş; bu inceleme sonunda, makinelerin eski oldukları, yurda kaçak olarak sokuldukları belirlenmişti.

Olaya ANAP yanlısı Türkiye Gazetesini çıkaran "İhlas Gazetecilik Matbaacılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş." tarafından yayımlanan "Tekstil ve Teknik" dergisinin adı da karışmıştı. Dergi bir kulüp aracılığı ile 49 sanayiciyi yurt dışına götürmüştü; bu gezide, sanayiciler eski makineleri satan fabrikalarda incelemeler yapmışlardı.

Kararnameye aykırı olarak eski tekstil makinelerini yurda sokan şirketlerde başta "Faisal Finans" olmak üzere İslamcı bankerler kredi vermişlerdi.

Olay geçen yıl gazetemizde arkadaşımız Kutlu Esendemir tarafından "Tekstil hurdalığı oluyoruz" ve "Hurdaya faizsiz destek" başlıklı haberlerle duyurulmuştu.

Tekstil sanayideki eski teknoloji, Avrupa tekstilcileri aracılığı ile Türkiye'ye sokuluyor; böylece, son yıllarda başarı gösteren tekstilciler bu yolla baltalanıyorlardı.

Eski tekstil makinelerini boyayıp, faturalarında da sahtekarlık yapıp yurda sokmak bir "kaçakçılık" suçuydu. Sanıklar hakkında "toplu kaçakçılık" suçundan Bursa'da dava açıldı. Olay Bursa'da bomba gibi patladı.

Sonra ne oldu? Sanıklar cezalandırıldı-

lar mı? Hayır.

Sanıklar cezalandırılmadılar, yargılanmaları sürerken, içinde "patent şampiyonu" Bakan Kahveci'nin de bulunduğu ANAP hükümeti 31 Ocak 1991 gün ve 91/1416 sayılı kararname ile yurda sahte belgelerle eski tekstil makineleri sokan sanıkları affeden bir "geçici madde" ile bu dosyayı kapattı.

Trilyonluk kaçakçılık suçu böylece affedildi. Tekstil öyküsü bununla da bitmedi. Olay devam ediyor.

Kahveci, 17 Ağustos 1991 günü Resmi Gazetede yayımlanan genelge ile "ithal edilen model, yılı, tip ve seri numaraları tespitinde" görevli olan Makine Mühendisleri Odası'nın bu "ekspertiz yetkisini" kaldırdı.

Kime verdi bu yetkiyi?

Bu genelgeden önce üniversitelerde üniversitelerin olmadığı yerlerde Makine Mühendisleri Odası'na verilen bu "ekspertiz yetkisi" Kahveci tarafından "ithal gümrüğüne en yakın sanayi odası"na verildi.

Gerekçe icat etmekte üstat olan Patentli Bakan bu yetkiyi "ekspertizlerin istenen sürede gerçekleştirilmediği" gibi bir gerekçeye bağlandı. Makina Mühendisleri Odası da Kahveci'ye bir telgraf çekererek "ekspertiz gecikmesini gerekçe olarak kabul edemeyeceklerini; odalarına bugüne kadar böyle bir olay yansıtılmadığını" bildirdiler.

Devami 6.Sayfada

Serbest veya özel firma ve kuruluşlarda çalışan tüm mühendis ve mimarların ilgili odalara üye olmaları Anayasal bir zorunluluk!

Bazı kurum ve kuruluşların, ilgili meslek odalarına kayıtlı olup olmadıklarını araştırmaksızın işyerlerinde hizmet sözleşmeleriyle mühendis çalıştırdıkları öğrenilmiştir. Bilindiği gibi, Anayasa'nın 135. maddesine göre, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışanların (sözleşmeliler hariç) meslek kuruluşlarına girme zorunluluğu aranmamaktadır. Bu maddenin de ortaya koyduğu gibi, bunların dışında kalan, **serbest veya özel firma ve kuruluşlarda çalışan tüm mühendis ve mimarların** (sözleşmeliler dahil), ilgili odalara üye olmaları Anayasal bir zorunluluktur.

6253 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Yasası'nın 33. maddesi de "... mühendis ve mimarların mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri için ihtisasına uygun bir Odaya kaydolmak ve azahk vasfını muhafaza etmek..." zorunluluğunu getirmektedir.

Bu yasal yükümlülükler nedeniyle hizmet sözleşmesi veya iş akdi ile işyerlerinde Makina (makina, en-

düstri, işletme, tekstil, uçak, gemi-inşa) Mühendisi çalıştıracak işverenlerin, görev verecekleri mühendisler ile sözleşme yapmadan önce, onların odamıza üye olup olmadığını araştırmaları gerekmektedir. Oda üyeliği, TMMOB Makina Mühendisleri Odası, Odamız tarafından verilen üye Kimlik Kartı ve Şube ve Temsilciliklerimizce verilen üye Kimlik Belgesi ile belgelenmektedir.

Odamıza üye olmayan Makina (makina, endüstri, işletme, tekstil,

uçak, gemi-inşa) Mühendislerinin, mesleklerini uygulamaları, mühendis ünvanı ile belge imzalamaları ve sorumluluk almaları yasalara göre olanaksız olduğundan, buna uyulmaması ileride giderilemeyecek güçlüklerle ve sorunlarla karşılaşılmasına neden olabilecektir.

Ülkemizde tüm kişi, kurum ve kuruluşların T.C. Anayasası ve yasalarında yer alan yükümlülüklerine uygun davranma ve işlem yapma sorumluluğu dikkate alınarak, uygulamada yukarıda açıklanan hususlara uyulması hususunda duyarlılık gösterilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla,

Şube Sekreteri
Fasih KUTLUAY

GÖZLEM

UĞUR MUMCU

Buyurun

Kahveci'yi ....

5.Sayfadın Devam

Sanayiciler, Bursa olayında gördüğü gibi kaçakçılık yapacaklar, bu konudaki bilir kişileri de Sanayi Odası belirleyecek!

Hazine çıkarları böyle mi savunuluyor?

Yolsuzluklarla kaçakçılıkla böyle mi savaşıyor?

Yoksulluk nedeni ile "bayat mayonez" yiyerek zehirlendiğini ileri süren Patentli Bakan, yolsuzluk nedeniyle yargılananları affeden kararname çıkarıyor; bu da yetmiyor, bu trilyonluk kaçakçılık olayını ortaya çıkartan dürüst mühendisleri cezalandırmak için "ekspertiz yetkisini" ellerinden alıyor.

"Patent skandalından sonra Kahveci neden hala makamında oturuyor" diye sorulara "işte bu kararname ve genelgesi çıkarmak için" diyoruz!

15 Eylül 1991 Cumhuriyet

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NDEN KAMU ÇALIŞANI MÜHENDİS VE MİMARLARA DUYURU

Son yıllarda uygulanagelen ekonomik politikalar sonucu, **KAMU ÇALIŞANI MÜHENDİS VE MİMARLARIN** ekonomik durumları, üretim sürecinde ve ülkemiz kalkınmasında aldıkları yerin önemi ve ürettikleri hizmetlerin niteliğiyle asla bağdaşmayan bir düzeye düşürülmüş, bir çok meslek grubunun gerisinde bırakılmış, buna bağlı olarak da toplumsal statüleri açısından prestij kaybına uğratılmışlardır.

Bunalıma dönüşen ekonomik sıkıntılarının aşılması ve köklü olarak çözülmesi konularında bugüne kadar **BİRLİĞİMİZ'**ce Maliye ve Gümrük Bakanlığı nezdinde yürütülen temas ve girişimlerden ne yazık ki sonuç alınamamış, halen **BAKANLAR KURULU ÜYESİ**

MÜHENDİS MİMARLARA konuyla ilgili yapılan yazılı-sözlü başvurular **ANLAŞILMAZ BİR KAYITSIZLIKLA KARŞILANMIŞTIR.**

Bu **DURUMUN** Kamuoyumuzda hakettiği **TAKDİRİ GÖRECEĞİNDEN HİÇ KUŞKU DUYULMAMALIDIR.**

Ülkemizdeki **İKİYÜZBİNİ AŞKIN MÜHENDİS VE MİMARIN ANAYASAL MESLEK KURULUŞU OLAN BİRLİĞİMİZ,** çözüm olarak gördüğü **GREVLİ,** toplu **SÖZLEŞMELİ** Sendikal hakların tüm üyelerimizin desteğiyle kazanarak sorunların aşılabacağı inancıyla durumu, **KAMUDA 657, SÖZLEŞMELİ, KAPSAMDİŞİ STATÜLERDE ÇALIŞAN MÜHENDİS VE MİMARLARIN BİLGİLERİNE SUNMA GEREĞİNİ DUYMUŞTUR.**

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALAR BİRLİĞİ

ELEKTRİK M.O. - FİZİK M.O. - GEMİ MAK. İŞL. M.O. - HARİTA VE KADASTRO M.O. - İÇ MİMARLAR O. - İNŞAAT M.O. - JEOLFİZİK M.O. - JEOLJİ M.O. - KİMYA M.O. - MADEN M.O. - MAKİNA M.O. - METALURJİ M.O. - METEOROLOJİ M.O. - MİMARLAR O. - ORMAN M.O. - PETROL M.O. - ŞEHİR PLANLAMA M. M.O. - ZİRAAT M.O.

11 Eylül 1991 Milliyet

1991 SANAYİ KONGRESİ VE SERGİSİ

9-13 Aralık 1991 Milli Kütüphane / Ankara

TMMOB Makina Mühendisleri Odası 1972 yılından bu yana TMMOB adına Sanayi Kongreleri ve bunlar eşliğinde Sanayi Sergileri düzenlemektedir. Bir gelenek haline alan ve kurumsallaşan bu etkinliğin devamı olarak, 1991 Sanayi Kongresi ve Sergisi, 9-13 Aralık tarihlerinde Ankara'da Milli Kütüphane salonlarında düzenlenecektir.

Kongrenin ana teması, "bilim ve teknolojiye ulaşılan gelişmeler ve ekonomilerin ulusallaşması sürecinde Türkiye Sanayii'nin konum ve geleceğinin saptanması" olacaktır. Bu çerçevede Türkiye'nin "ileri teknolojileri edinme, özümseme, üretim alanına yayma ve edindiği teknolojiyi bir üst düzeyde yeniden üretebilme yeteneğini kazanma" konusunda ne kadar yol alabildiği ve uluslararası iş bölümünde daha ileri bir konuma yükseltilmesi için teknoloji alanında başka neler yapılması gerektiği de irdelenecek, tartışılacaktır.

Bu nedenle 1991 Sanayi Sergisi'ne Türkiye'de, ileri teknoloji uygulamaları alanında deneyim kazanmış, edindikleri teknolojiyi geliştirme becerisini elde etmiş, bu konuda iddialı kuruluşların katkı ve katılımları önemli bir destek sağlayacaktır.

1991 Sanayi Kongresi'nde işlenecek ana tema çerçevesinde, özellikle ileri teknoloji alanındaki deneyimleri gözönünde tutularak, Türkiye Savunma Sanayii ile Elektronik Sanayii'nin sektörel düzeyde irdelenmekte olduğunu ve bu iki sektörün Kongre'de özel oturumlarında ele alınacağını da belirtmekte yarar görüyoruz.

1991 Sanayi Sergisi; Türkiye Sanayii'nin sorunları ve geleceğine ilişkin değerlendirmelerin yoğun olarak tartışıldığı bir platformda yapılacaktır.

Sektörel bazda üst düzeyde bir katılımın gerçekleşeceği bu platform; kamu ve özel sektör yetkilileri, üniversite çevresi, TMMOB üyesi binlerce mühendis ile sanayimize mal ve hizmet üreten kuruluşların iletişim odağı konumunda olacaktır.

KATILIM KOŞULLARI

1. Kongreye katılım bedeli 400.000.- TL; TMMOB üyeleri ve araştırma görevlileri ise 300.000.-TL'dir.
2. Katılım bedeline; Bildiriler Kitabı, öğle yemeği, kokteyl, eşantyonlar, sosyal ve kültürel etkinlikler dahildir.
3. Öğrenciler katılım bedeli ödemedi kongreyi izleyebilir. Ancak belirtilen hizmetlerden yararlanamaz.
4. Birden fazla kişiyle katılacak kuruluşların başvuru formunu doldurarak katılacakların listesini ve banka dekontunu birlikte göndermeleri gerekmektedir.
5. Kongreye katılmadan vazgeçilmesi durumunda geri ödeme yapılmaz. Ancak 1 Kasım 1991 tarihine kadar bilgi verildiğinde başkasına devredilebilir.
6. Kongreye katılmak isteyenlerin başvurusu durumunda seçenekli konaklama bedelleri taraflarına iletilecektir.
7. Kongreye katılmak isteyen kişi ve kuruluşların aşağıdaki başvuru formunu ve banka dekontu fotokopisini 15 Kasım 1991 tarihine kadar ODA'ya, katılım bedelini ise, Ziraat Bankası Yenişehir Şubesi 1598-1 no.lu hesaba yatırmaları gerekmektedir.

ADI, SOYADI : .....

MESLEĞİ VE GÖREVİ . : .....

ÜYESİ OLDUĞU : .....

TMMOB'ne BAĞLI ODA : .....

ODA SICIL NO : .....

KURULUŞUN ADI : .....

KURULUŞ YETKİLİSİNİN ADI VE GÖREVİ : .....

ADRES : .....

TELEFON, TELEFAX : .....

VERGİ DAİRESİ, VERGİ NO : .....

KONAKLAMA TALEBİ : Evet Hayır

1991 Sanayi Kongresi'ne katılmak için gereken .....TL'sini 15 Kasım 1991 tarihine kadar Makina Mühendisleri Odası Ziraat Bankası Yenişehir Şubesi 1598-1 no.lu hesaba ödemeyi kabul ve taahhüt ediyoruz.

Tarih, İmza, Kaşe

1991 SANAYİ KONGRESİ'NE VE SERGİSİ'NE KATILMAK, BİLDİRİLER KİTAPINA REKLAM VERMEK İÇİN BAŞVURU ADRESİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

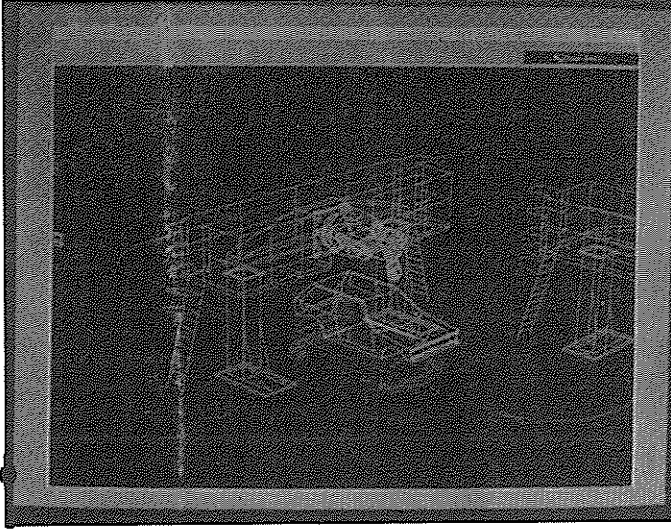
Sümer Sok. 36/1-A 064400 Demirtepe / ANKARA

Tel: (9-4) 231 31 59 - 231 31 64 - 230 11 66

Fax: (9-4) 231 31 65

22-25 EKİM 1991 CAD/CAM SEMİNERİ

"Bilgisayar Destekli Tasarım Nedir?" *

Her geçen gün dikkatleri daha da üzerine çeken hızla gelişen bilgisayar kullanımı sürecini hepimiz izlemekteyiz. Bilgisayar destekli imalat için çalışmalar 1950'lerden başlayarak günümüze değin başta ABD olmak üzere hızla gelişerek tüm dünyada yaygınlaşmıştır. 1970'li yılların başlarında CAD (Computer-Aided Design / Bilgisayar Destekli Tasarım) ve CAM (Computer-Aided Manufacturing/ Bilgisayar Destekli İmalat) sistemleri geliştirilmeye başlandı. NC tezgahlardan CNC tezgahların üretim ve kullanımına geçildi. Bu gelişmeler, daha hassas ve esnek üretim olanaklarında beraberinde getirdi. Ülkemizde bu teknoloji 1980'li yıllarda bazı sanayi kuruluşlarının

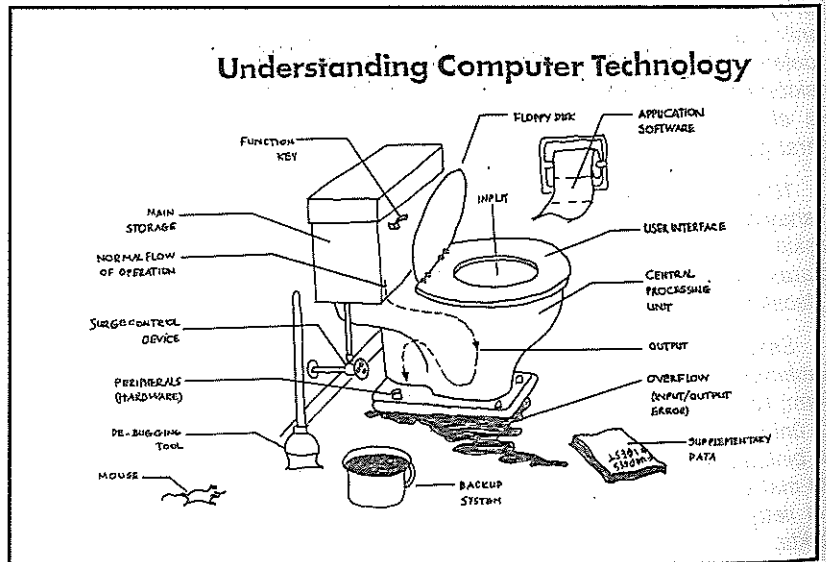
NC tezgahlarının ithal etmesi ile gündemdeki yerini almaya başladı. Üniversitelerimizde ise bu konu üzerinde çalışmalar başta ODTÜ ve İTÜ CAD/CAM merkezleri olmak üzere, tüm yoğunluğu ile sürmektedir. Klasik mühendisliğin ürün tasarımı ve üretim aşamaları CAD/CAM/CNC sistemine aktararak mühendislere yaratıcılıklarını kullanabilecekleri çok geniş bir perspektif sunmakla birlikte hatalı tasarım olasılığı da minimuma indirgenmektedir.

CAD/CAM/CNC sistemi bütünlük bir sistem olarak algılanmalı ve sistem kurulurken öncelikle, firma amaçları saptanmalıdır. Bu amaçlara yönelik olarak, piyasa'da her geçen gün sayıları artmakta olan programlar seti incelenmeli ve en uygunu seçilmelidir. Çünkü seçilecek yazılım, seçilecek donanımın özelliklerini de belirleyici olacaktır.

CAD/CAM uygulamaları ile yapılan tasarımlarda geliştirilen model üzerine birçok alternatif denendiği ve model parametrelerinin en iyilemesi yapıldığı için, tasarım kalitesi yükselmektedir. Yapılan tasarım için daha hassas analitik yöntemler kullanıldığından ve benzeşim yöntemleri ile model denendiğinden, güvenilirlik sınırları yükselmekte ve tasarım için harcanan zaman önemli ölçüde kısalmaktadır. Tasarımı tanıtan teknik resim rapor ve grafikler, renkli ve otomatik olarak çok kısa sürede hazırlanmaktadır. Yapılan bir optimum tasarım sonucu daha az malzeme ve emek kullanılmaktadır. Dolayısıyla, tasarım ve imalat daha ekonomik olmaktadır. Tasarım ve imalat yönteminde yapılacak değişiklikler, çok hızlı bir şekilde uygulanabilmekte kısa zamanda hatalar düzeltilmekte ve yeni modeller üretilmektedir.

CAD/CAM uygulamaları genel olarak geometrik modelleme, teknik resim, gerilme analizi, model analizi, boru ağı tasarımı, baskı ve tümleşik devre tasarımı, savunma

Klasik mühendisliğin ürün tasarımı ve üretim aşamaları CAD/CAM/CNC sistemine aktararak mühendislere yaratıcılıklarını kullanabilecekleri çok geniş bir perspektif sunmakla birlikte hatalı tasarım olasılığı da minimuma indirgenmektedir.

araçları tasarımı, robotların tasarımı, kimyasal süreçlerin tasarımı ve görüntü netleştirme konularında bütün dünyada yoğun olarak kullanılmaktadır.

Dünyada ve ülkemizdeki bu hızlı teknolojik gelişmelerin üyelerimiz tarafından daha yakından izlenebilmesi, uygun platformların oluşturulmasında Odamıza da önemli görevler düşmektedir. Bu amaca yönelik olarak Şubemiz 22-25 Ekim 1991 tarihleri arasında Çeşme Altinyunus'da konu ile ilgili öğretim görevlileri ve CAD/CAM konularının Türkiye temsilcilerinin katıldıkları bir seminer düzenleyecektir. Seminerin programı ve katılım koşullarını Bültenimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

*Ref : Prof. Dr. B. Kaftanoğlu'nun "Bilgisayar Destekli Tasarım Nedir?" başlıklı yazısından alınmıştır.

SEMİNER KATILIM KOŞULLARI

I. SEMİNER KATILIM BEDELLERİ

- 1. Konaklamasız Seminere Katılım Bedeli** ..... 700.000.- TL*
- Katılım Bedeline Dahil Hizmetler;
- Sergi açılış kokteyli davetiyesi (21 Ekim 1991 / 18.30)
  - Öğle yemekleri (22 / 23 / 24 / 25 Ekim 1991)
  - Coffee break fişi (8 adet)
  - Seminer Bildiri Kitabı
  - Seminer Katılım Belgesi
  - Diğer hediyeler ve sosyal etkinlikler
- 2. Konaklamalı Seminer Katılım Bedeli**
- 2.1- İki kişilik odada, kişi başına tam pansiyon konaklamalı katılım bedeli (21 / 22 / 23 / 24 Ekim 1991) ..... 1.100.000.- TL*
- 2.2- İki kişilik odada tek kişi tam pansiyon konaklama katılım bedeli (21 / 22 / 23 / 24 Ekim 1991) ..... 1.600.000.- TL*

Konaklamalı katılımcılar "1" maddede belirtilen tüm hizmetlerden yararlanacaktır.

* TMMOB'ye bağlı Oda üyesi katılımcılara %10 indirim uygulanacaktır.

II. ÖDEME

Seminere katılabilmek için seminer katılım bedellerinin en geç 17 Ekim 1991 tarihine kadar MMO İzmir Şubesi veznesine yatırılması veya T.C. Ziraat bankası Alsancak Şubesi 20051 nolu Şube hesabına yatırılıp dekont fotokopisi ve katılım Formu ile birlikte Şube adresine gönderilmesi gerekmektedir.

ŞUBE ADRESİ:

Ali Çetinkaya Bulvarı 12/1 Alsancak/ İzmir
Tel: (51) 22 08 11 - (51) 21 74 68 Fax: (51) 22 60 39

BİLGİSAYAR DESTEKLİ TASARIM VE ÜRETİM (CAD/CAM) SEMİNERİ PROGRAMI

22 EKİM 1991 SALI

09:30 - 10:00 Açılış ve Tanışma

10:00 - 12:00 Bilgisayarların Mühendislik ve Tasarımdaki Yeri

Prof. Dr. Bilgin KAFTANOĞLU*

12:00 - 12:30 Bilgisayarlarda Geometrik Modelleme

Doç. Dr. Mustafa İlhan GÖKLER*

12:30 - 14:00 Öğle Yemeği

14:00 - 15:30 Konu İle İlgili Yazılım ve Donanımların Tanıtılması

16:00 - 17:30 Değerlendirme Açık Oturumu

(Açık oturuma akademisyenler ve yazılım tanıtımı yapan firma temsilcileri katılacaktır.)

23 EKİM 1991 ÇARŞAMBA

09:30 - 11:00 Mühendislikte İleri Analiz Yöntemleri

Doç. Dr. Mustafa İlhan GÖKLER, Doç. Dr. Sahir ARIKAN*

11:00 - 12:30 Bilgisayar Destekli Mühendislik Yazılımları ve Gerekli Donanımların Tanıtılması

12:30 - 14:00 Öğle Yemeği

14:00 - 15:30 Bilgisayar Destekli Mühendislik Yazılımları ve Gerekli Donanımların Tanıtılması

16:00 - 17:30 Değerlendirme Açık Oturumu

(Açık Oturuma akademisyenler ve yazılım tanıtımı yapan firma temsilcileri katılacaktır.)

24 EKİM 1991 PERŞEMBE

09:30 - 11:30 Bilgisayar Destekli Üretim

Doç. Dr. Sahir ARIKAN

11:30 - 12:30 Bilgisayar Destekli Üretim Yazılımları ve Gerekli Donanımın Tanıtılması

12:30 - 14:00 Öğle Yemeği

14:00 - 15:30 Bilgisayar Destekli Üretim Yazılımları ve Gerekli Donanımın Tanıtılması

16:00 - 17:30 Değerlendirme Açık Oturumu

(Açık Oturuma akademisyenler ve yazılım tanıtımı yapan firma temsilcileri katılacaktır.)

25 EKİM 1991 CUMA

09:30 - 11:00 Bilgisayarla Tümlleşik Üretim

Prof. dr. Tuna BALKAN*

11:00 - 12:30 Bilgisayarla Tümlleşik Üretim Yazılımları ve Gerekli Donanımın Tanıtılması

12:30 - 14:00 Öğle Yemeği

14:00 - 15:30 Bilgisayar Destekli Üretim Yazılımları ve Gerekli Donanımın Tanıtılması

16:00 - 17:30 Değerlendirme Açık Oturumu

(Açık Oturuma akademisyenler ve yazılım tanıtımı yapan firma temsilcileri katılacaktır.)

* Orta Doğu Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi, CAD/CAM Merkezi Uzmanı

AVUKAT GÜNEY DİNÇ: "12 Eylül'le başlayan depolitizasyon süreci Terörle Mücadele Yasası ile sürdürülmek istenmektedir!"

12 Nisan 1991 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası hakkında Şubemiz Hukuk Danışmanı Avukat Güney Dinç, ile Bülten için söyleşi yaptık.

Bülten - *Terörle Mücadele Yasasına neden gerek duyuldu?*

G. DİNÇ - Terör tüm insanların sorunudur. Avrupa'nın bir çok ülkesinde terörü geriletmek amacı ile çıkarılmış yasalar var. Ülkemiz yöneticileri bu tür ad benzerliklerini gerçekten çok iyi değerlendirdiler. Terörle Mücadele Yasası'nı terörü önlemek için çıkarılmış bir hukuk kuralları bütünü olarak iç ve dış kamu oyuna sundular.

Ayrıca, bazı anti-demokratik yasaları değiştirdiler. Örneğin Türk Ceza Yasası'nın 140 -141 -142 ve 163, maddelerini kaldırdılar. Böylece, iki amaçlı bir girişim sergilediler. Bir yandan terörle uğraş verilecek bu Yasa'dan güç alınarak diğer yünden de Türkiye daha demokratik koşullara yönelecek görüntüsü altında özellikle dış ve Avrupa'ya yönelik bir ilerleme olarak sunuldu.

Gerçekte, Terörle Mücadele Yasası hukuk tekniği açısından son derece başarısız gereksiz, tekrarla dolu olan ve terörü önlemekten yoksun bir yasa olarak çıktı. Bu Yasanın, belkide en önemli amacı toplumsal mücadeleyi toplumsal ilerlemeyi ve örgütlenmeyi geriletmek hatta olanaklar ölçüsünde önlemek olarak yorumlanabilir. Çünkü Yasa, demokrasi açısından çok büyük sakıncalar içermektedir.

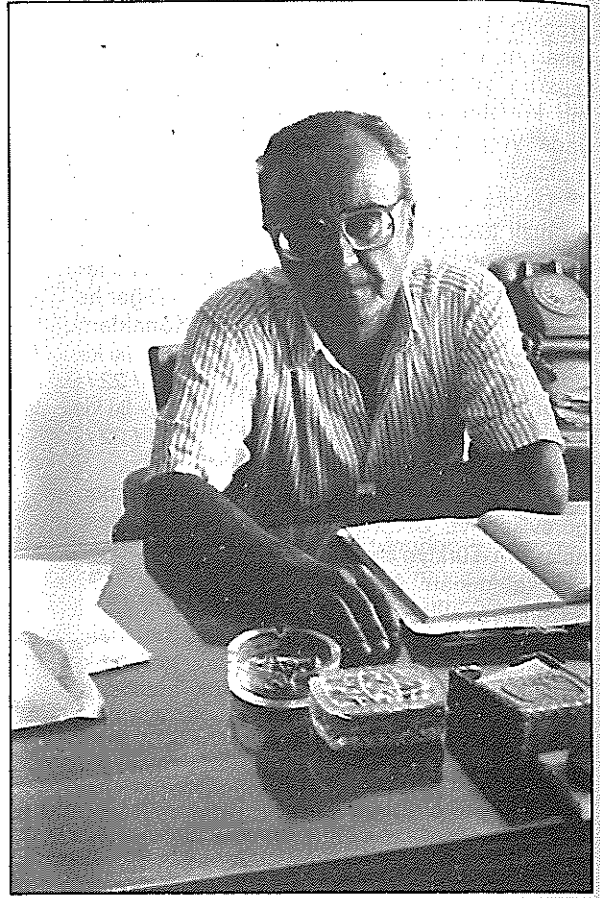
Bülten - *Bu Yasa'nın hukuk düzenimize nasıl bir etkisi oldu?*

G. DİNÇ - Hukuk düzenimize olumlu hiçbir etkisi olmadı. Çünkü bir defa terör, yasalardaki cezaların artırılması ile önlenemez. Bu Yasa'nın doğrudan veya dolaylı olarak terör suçu olarak nitelediği eylemlerin yürürlükteki ceza yasalarına göre çok yüksek cezaları var. Hatta bunların bir çoğu ölüm cezasını gerektiriyor.

Suç işleyen kişiler hele terör suçu gibi bilinçli, kararlı suçlarda bu kavgaya giren insanlar ceza yasasındaki cezaların ağırlığına bakarak durumlarını değerlendirmezler. Bir işi yapmaya karar vermiş ise, yapar. Böyle olunca, cezaları arttırmak terörü önlemekte etkin yol değildir.

Diğer yandan, demokratik hak ve özgürlükler terörü önlemek görüntüsü altında geriletmek ise, elbetteki çok sakıncalı bir durumdur. Bu Yasa'nın hukuk yaşantımıza

bülten ■ Eylül ■ 10

getirdiği en büyük darbe ise işin bu yanı olmaktadır. Yani 12 Eylül ile başlayan depolitizasyon süreci, Terörle Mücadele Yasası ile sürdürülmek istenmektedir. Ancak bu Yasa'nın bir kaç olumlu yanı var. Bunlar koşullu erteleme ve bazı ceza almış kişilerin daha erken ceza evlerinden çıkmaları.

Ayrıca 12 Nisan 1991 tarihinden önce işlenmiş suçlar nedeni ile getirilen ölüm cezalarının uygulanması hakkındaki kuralda çok çirkin beklentileri ortadan kaldırdığı için yararlıdır. 141-142 -163. maddelerin kaldırılması, elbetteki olumlu bir gelişmedir.

Fakat aslında Türkiye'de bir genel af yasası çıkarılması gerekiyordu. Genel af yasası geçmişe sünger çeken, geçmişteki kavgaları unutturan, geçmişin yaralarını silen, adli hataların onarımını amaçlayan, hepsinden önemlisi toplumsal barışa yönelen önemli bir güçtür. Genel af fırsatı kanımca kaçırıldı. Koşullu erteleme hiçbir zaman genel affın sonuçlarını vermeyecek ve terörle mücadele yasasının olumlu yönleride zamanla unutulacak ama geriye yeni sertlikler ve devinimler kalacak.

Bülten - *Bu yasa ile terör, terör suçu, terör örgütü ve terör eylemi tanımları nasıl yapılmıştır?*

G. DİNÇ - Yasanın birinci maddesinde çok geniş ve genel bir terör tanımı var. Deniliyor ki; " Baskı, cebir, şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemleriyle bir örgüte mensup kişi veya kişilerle her türlü eylem terör suçudur."

Şimdi bunlar çok yapay ve değişik yorumlara açık sözcükler. Örneğin korkutma, yıldırma, sindirme kişiden kişiye göre değişen sonuçlar verir. Bunu bir yakıştırma

ile açıklamaya çalışırsak seçim zamanı bir Başbakan bir ilçeye gidiyor ve diyor ki " Ben seçimden sonra sizin ilçenizi il yapacağım. Ama siz bizim iktidar partisine oy vermezseniz siz ilçe olmaya devam edeceksiniz." Şimdi burada, korkutma da var, sindirme de var, yıldırma da var, tehdit de var. O zaman, Başbakan'ı yargılayacak mıyız?

Aslında bu olay elbetteki demokratik bir tavır değil. Ama herhalde, bir terör suçu da bu şekilde oluşmaz. Bazı çok küçük eylemler örneğin terörle hiç ilgisi olmayan eylemler özellikle işçi hareketleri bu tanımla terör suçu kapsamına alınabilir. Çünkü sınıflararası ekonomik çelişmelerde sindirme ve baskı yasal eylemlerin özünde vardır.

Örneğin grevin kendisi bir baskı ve sindirme aracıdır. Aynı şey lokavt için de geçerlidir. Bu tanımlar son derece yanlıştır ve gelecekte çok belirsiz güvenilmez uygulamalara kaynaklık edebilir. Ayrıca ceza yasasında her türlü suçun tanımı yapılmış.

Bir de böyle terör suçu diye tanıma gerek yok. Çünkü suçun niteliği kendi içeriğinde vardır. Sanığın bilinemeyen amacına dayandırılarak bir başka suç tanımına dönüştürülmesine hukuk tekniğine aykırıdır. Şimdi bu Yasa'da iki türlü terör suçu kabul ediliyor. Bir kısım suçlar doğrudan doğruya terör suçu sayılıyor, diğer bir kısım suçlar da Yasa'nın 4. Maddesinde sayılmış, eğer bunlar terör amacı ile işlenirse bunlara da terör suçu deniliyor.

Terör örgütü tanımı Yasa'nın 1. Maddesine göre "iki veya daha fazla kişinin aynı amaç etrafında birleşmesi ile kurulmuş olur" deniliyor. Ayrıca Yasa'nın 2. Maddesinde terör suçlusu tanımlanıyor. Buna göre "Örgüt amaçları doğrultusunda diğerleri ile birlikte veya tek başına suç işleyen kimseler terör suçlusudur" deniliyor.

Yalnız bence bu Yasa'nın en ilginç yanlarından birisi de şu; yine 2. Maddede şöyle bir tanımlama var. "Amaçlanan suçu işlemese bile örgütlerin mensubu olan kişi terör suçlusudur" deniliyor. Hukukun temel bir ilkesi vardır "suçlar kişiseldir" hiç bir kimse işlemediği bir suçtan sorumlu tutulamaz. Bu da gösteriyor ki, suç işlemeyen kişiyi dahi yasa terör suçlusu olarak niteleyebilir.

Bülten - Bu Yasa'nın meslek odalarına, mesleki-demokratik kitle örgütlerine yansımaları nasıl olabilir?

G. DİNÇ - Demokratik kitle örgütleri için çok tehlikeli kurallar getiriyor yasa. Şunu düşünürsek hiç bir yasal örgüt, terör örgütü olarak kurulmaz. O zaman Yasa'nın tanımlarının hukuk dışı yollarla terör amacıyla oluşan toplulukları yaptırım altına alması beklenirdi. Oysa görüyoruz ki, yasa dernekleri, vakıfları, sendikaları, meslek örgütlerini, hatta siyasal partileri her an bir terör odağı olarak görmeye elverişli kuralları içermektedir.

Örneğin yukarıda değindiğimiz kuruluşların bina, lokal, büro ve eklentilerinde veya öğretim kuruluşlarında terör örgütlerine yardım yapılamayacağı 7. Maddede belirtiliyor. Bence bu son derece tehlikeli bir madde. İşin aslına bakılırsa hiç bir yasal kuruluş bilinçli örgütlere yardım eğiliminde olmayacaktır.

Yine kabul etmek gerekir ki, bazı yasal kuruluşların yöneticileri ile üyeleri arasında terör örgütlerine yardım etmek isteyen, hatta bu örgütlere katılan kişiler olabilir. Kişilerle yasal olan organları birbirinden ayırmak gerekir.

Eğer bazı kişiler yöneticisi oldukları dernek ve meslek kuruluşları, sendikalar hatta siyasi partiler eliyle teröre yardımcı oluyorsa burada suç yasal örgütlerin değildir. Suç yöneticilerindir. Bu yönetici yargılanır, suçu varsa cezalandırılır. Ancak bu yöneticilerin davranışları nedeni ile böylesi örgütler yara almamalı ve zarar görmemelidirler.

Bu açıdan yasa çok sakıncalıdır. Örneğin Yasa'nın 7. maddesinde şöyle deniliyor; "Dernek, vakıf, sendika vb. kurumların teröre destek olduğu tespit edildiğinde faaliyetleri durdurulur ve mahkemece kapatılır. Kapatılan kuruluşların mal varlıklarının müsaderesine karar verilir."

Şimdi ben size en aykırı ve en kötü örneği vereyim. Bugün Türkiye'de iktidar olan partinin Genel Yürütme Kurulu ve Genel Başkanı, yansız konuşmak için diyelim ki ana muhalefet partisinden Genel Başkanı ve Genel Yönetim Kurulu doğrudan teröre iştirak ederse, teröre destek verirse bu partiler kapatılacak. Bu son derece demokrasi dışı, hukuk dışı davranış olur.

Yine az önce söylediğim gibi yöneticiler yargılandıkça ama siyasi partiler milyonlarca kişinin örgütüdür, onların siyasal eğilimlerini ortaya koyar. Bu kuruluşlar hiçbir şekilde kapatılmamalıdır. Hukuksal varlıklarına el atılmamalıdır. Üstelik mal varlıklarında hazineye kalması gibi bir düzenleme herşeyden önce demokrasiye ve mülkiyet hakkına aykırıdır.

Bu konuda söyleyeceğim şudur: kişiler ve kurumlar kesinlikle birbirinden ayrılmalıdır. Meslek kuruluşları, sendikalar, dernekler, partiler tüm örgütler üyelerinden bağımsız olarak örgütsel varlıkları kabul edilmeli ve hiç bir koşulda bunlara dokunulmamalıdır.

Tabi bir de bu maddelerin hukuksal düzlemde uygulanması var. Örneğin; "teröre destek olmak" ne demek ? Bu son derece tehlikeli bir meslek Odası teröre karıştığı iddia edilen üyesine sahip çıkabilir. Söz konusu üye çatışmada yaralanmışsa onun sağlığına kavuşması için tıbbi destek verebilir. Ona hukuksal yönden yardım edebilir, bir avukat edinmesini sağlayabilir, belki çok yoksul duruma düşmüş çocuklarına ailesine üyeleri arasında yardım kampanyası açabilir. Şimdi bu tür yardımlar teröre destek sayılabilir mi? Bize göre bu şekilde yorumlanamaz.

Geçmişte, örneğin olağanüstü dönemlerde bir bundan daha insafsızca yorumlamalar gördük. Bu bakımdan bu da kaypak bir ifadedir ve kuruluşlar için bir tehlike içermektedir.

Bülten - Ülkemizde sürecini olumsuz etkileyen Terörle Mücadele Yasası konusunda bizi aydınlattığınız için teşekkür ederiz.

G. DİNÇ - Bu konuda açıklama yapma fırsatı verdiğiniz için ben de teşekkür ederim.

**Değerli üyelerimiz,
Üye Kimlik Kartı'nı
yenilemeyi unutmayınız!**

Cumhuriyet Artık Nadir Nadi'siz

Nadir Nadi 1980

Kurtuluş Savaşı yılları ile başlayan çağdaşlaşma ve demokratikleşme sürecinde çocukluğunu yaşamış, Milli Mücadele ruhuyla yetişmiş, Atatürkçü düşünceyi düstur edinmiş 83 yıllık değerli bir insanı yitirdik. Cumhuriyet Türkiye'si'nin bağımsızlık mücadelesinde, onurlu savaşçılarından biriydi. Her on yılda bir askeri darbelerle karşı karşıya kalmış, demokrasi ve bağımsızlık hedefleri sekete uğramış bir ülkede, aydın sorumluluğunu yerine getirmiş ender insanlardan biriydi Nadir Nadi.

Tüm Cumhuriyetçilerin, Atatürkçülerin, Aydınların, Demokrasiye inananların başı sağolsun.

ESERLERİ Sokakta Gürültü Var, Uyarılar, Perde Aralığından, 27 Mayıs'tan 12 Marta, Sil Baştan, İki Sovyet Rusya - İki Polonya, Olurşey Değil, Ben Atatürkçü Değilim, Dostum Mozart.

Türkiye'de yazarın, gazetecinin, başyazarın yazgısı yargılamak ve mahkum olmaktadır. Çarpık düzenin sonucudur bu durum. Başyazarlığın ellinci yılına yaklaşırken Nadir Nadi de bu yazgıdan kurtulamamış, Atatürk'ün kurduğu Türk Dil Kurumu'nun, yasa hükümleri hiçe sayılarak, miras hukukunun ana ilkeleri ilkeleri çiğnenerek 12 Eylülcüler tarafından kapatılması üzerine 22 yıl önce yazdığı ve "Ben Atatürkçü Değilim" kitabına da aldığı "Bir Tuhaf Tasarı" yazısını yeniden yayımladığından, 75 yaşındaki başyazarımız, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No'lu Askeri Mahkemesi tarafından, geçirdiği ülser ameliyatının hemen ertesinde halkı yasalara karşı isyana teşvik etmekten 2 ay 20 gün hapis cezasına çarptırılmıştır. Sanık ve sanit müdafileri tarafından temyizi olanaksız bu karar.bütün dünyada geniş yankılar uyandırmıştı. Daha sonra dönemin Milli Savunma Bakanı temyiz yetkisini kullanmış ve Askeri Yargıtay mahkumiyet yetkisini kullanmış ve Askeri Yargıtay mahkumiyet hükmünü bozmuştu. Nadir Nadi'yi Selimiye'deki duruşması sırasında gösteren resim AP Ajansı tarafından çekilmiş ve tüm dünya yayın organlarına dağıtılmıştı.

(21 Ağustos 1991 Cumhuriyet)

Cumhuriyet gazetesi Başyazarı Nadir Nadi'nin ölümü nedeniyle Şube Başkanı Turhan Tuna, Cumhuriyet gazetesi İzmir Bölge Temsilcisi Hikmet Çetinkaya'ya, üzüntülerini bildiren bir mesaj yolladı. Tuna'nın 21 Ağustos 1991 tarihli mesajında şu cümlelere yer veriliyor:

"Gazeteniz sahibi ve Türk basının seçkin gazeteci ve yazarlarından Sayın Nadir Nadi'nin ölümünden büyük üzüntü duyduk.

İnanıyoruz ki; seçkin bir aydın, gazeteci, yazar ve siyaset adamı olarak Cumhuriyet'in, Atatürk ilke ve devrimlerinin, demokrasinin ülkemizde yerleşmesi ve kökleşmesi için Sayın Nadir Nadi'nin yaptığı mücadele ve değerli katkılar unutulmamacak ve her zaman saygıyla anılacaktır.

Büyük acınızı paylaşıyor, kederli ailesine, Cumhuriyet gazetesi çalışanlarına ve değerli basınımıza sabır ve başsağlığı diliyoruz.

Saygılarımızla"

"Küçük Şeytan" Festival Foça'daydı

Daha önce Dikili Kültür ve Sanat Festivalinde oynadığı "Küçük Şeytan" adlı oyunumuz bu kez, 16-17 Temmuz tarihleri arasında düzenlenen Festival Foça'da sergiledik. 18 Temmuz 1991 Pazar günü saat 19.00'da Foça'nın doğal mekanlarından biri olan Beşkapılar'da sergilediğimiz oyun yine büyük ilgi gördü. Yaklaşık 250 kişi karşısında başarıyla sahnelediğimiz Küçük Şeytan'ı, bölgemizin diğer kültür ve sanat festivallerinde sergilemeye devam edeceğiz.

Ülkemizin kültür ve sanat yaşamında önemli yerlere sahip olan böylesi etkinliklere sanatsal üretimlerle katılmak, yerel yönetimlerle meslek örgütleri arasında varolan teknik işbirlikleri kültürel alanlara taşımak bu yapıların toplumsal alanlarda daha etkin roller almalarını sağlar. Ege Bölgesi'nde düzenlenen bu tür etkinliklerin programlarında yer alarak aktif olarak katılmak bize daha geniş kitlelerle bir araya gelme, etkileşime girme olanakları yaratıyor.

Meslek örgütlerinin sosyal-kültürel alanlarda da öne çıkmasının gerekliliği tartışılmaz. Bu anlamda, Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ile, Tiyatro ARENA arasında kurulan ilişkinin ürünlerini vermesi, bu ürünlerin geniş kitlelere ulaşması, başlatılan işbirliğinin yararlı olduğunun göstergesidir.

İzmir'de Tiyatro Geleneği Üzerine-1

Bu sayıdan başlayarak bu köşede varolmayan bir gelenek üzerine yazılar yazmaya, yorumlarda bulunmaya çalışacağız. Ne yazık ki, varolmayan bir gelenek diyoruz, çünkü; tiyatro özelinde İzmir'deki sanatsal etkinliklerde, İzmir'e ait yapıların nitelik ve nicelik olarak yetersizliği, geleneksizliğin bir göstergesidir. Aslında İzmir'in tarihsel geçmişini incelediğimizde, yüzyıl başından ortalarına kadar süren tiyatro yaşamında ki canlılık ve çeşitliliği yok saymak olanaksız. Ancak, burada sorun olarak karşımıza çıkan şey, yüzyılın ilk yarısındaki canlılık ve çeşitliliğin yaşadığımız dönemlere aktarılınmasıdır. İzmir'in tiyatro yaşamında kendi tiyatroları yoktur. Bu nedenle de seyirci potansiyeli sınırlı kalmıştır. Tiyatroya gitme alışkanlığı yeterince gelişmemiş bu sınırlı seyirci İstanbul ve Ankara'dan gelen dışarıki tiyatrolara giderek tiyatral gereksinimini karşılamaktadır.

Her zanaat ülkenin gündeminde, siyasal ve ekonomik olarak etkin bir role sahip gelişmiş, sanayileşmiş, üç milyonavarın nüfusuyla büyük bir şehir olan İzmir'de sanatsal alanlarda ki gelişmemişliği düşündürücüdür. Bir bakıma bu gelişmemişlik ülke geneliyle bağlantılı bir sorundur.

Son yıllarda ülke genelinde ve yaşamın her alanında uygulanmak istenen politikalarla ilgilidir.

Sorun bu nedenle İzmir özelinde değerlendirilecek bir konu olmaktan çıkar, ülke geneline taşar.

Sanat sesinin susturulmaya çalışıldığı bütün dönemlerde ve baskı rejimlerinde, kendine bir çıkış yolu bulmuş alıcısıyla ilişkiye geçmiştir. Ortaçağ'da kilise otoritesinin hizmetine sokulan, kilise dışı etkinlikleri yasaklanan, 17. yy'dan başlayarak sarayın duvarları arasında hapsedilen, resmi ideolojinin güdümüne sokulmak istenen sanat gerçek alıcısıyla, geniş yığınlarla buluşmuştur. Sanatın malzemesi, konunun yaşamsal sorunlarıdır. Yaşamsal sorunları tartışılırken, ifade ederken sanatın tavrı insandan yanadır hep. Resmi ideolojiden yana olan sanatsal bir tavıra kuşkuyla bakmak gerekir.

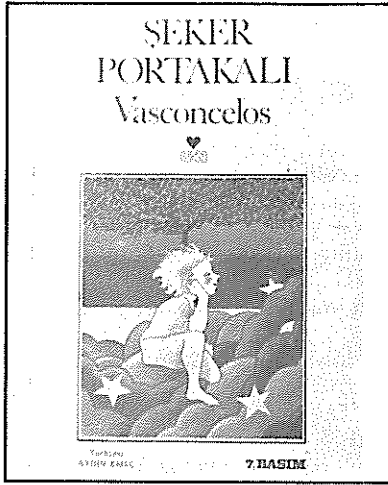
Sanatsal etkinliğin yoğunluğu, gelişmişliği toplumsal yapıların gelişmişliği ile koşuttur. Bu nedenle bir ülkedeki sanatsal etkinliğin düzeyini incelerken, toplumun diğer yapılarına, toplumsal bilinç ve duyarlılığa göre değerlendirme yapmak gerekir. Sözgelimi, 1960-70 döneminde alabildiğine yoğun ve etkin olan tiyatro, gücünü toplumun diğer dinamik yapılarından alıyordu. Türk Tiyatrosu bu dönemde kendi patlamasını yapıyor, 80'li yıllarla birlikte tiyatrodaki bu canlılık yerini, yaşamın tüm alanlarında olduğu gibi durağanlığa bırakıyor.

Dünyada ve Türkiye'de yaşanan tüm gelişmeleri dikkate almaksızın İzmir özelinde yapılacak tiyatro konusunda ki bir değerlendirme yeterince soluklu olmaz kanısındayız. Ancak, İzmir özelinde yaşanan sanatsal gelişmemişlik, ülke geneliyle paralellik gösterse bile; İzmir'in sanatsal düzeyinin ülke genelinin altında olduğu da bir gerçektir. İşte sorun da burada başlıyor. Sözünü etmeye çalıştığımız şey, İzmir'in tiyatro konusunda kendi yapılarını oluşturamadığıdır. Ülkenin tiyatro gündeminde İzmir'in yeterince söz sahibi olmadığı gerçeği, bize bu konuda bir sorunun var olduğunu gösteriyor.

Bu yazı dizisiyle yapmaya çalıştığımız şey, İzmir'in tiyatro geçmişini kısaca ele alıp bugüne kadar getirmek ve günümüzde yaşanan kuramsal anlamdaki düzeyi tartışmaya açmak. Oluşturmaya çalıştığımız tartışma ortamına sizleri de çekebilirsek, İzmir'de kalıcı olmayı hedefleyen bir tiyatro olarak üzerimize düşen görevlerden birini yapmış olacağız.

Tiyatro ARENA

Yetişen beyinleri kitaplarla beslemeyen uluslar yıkılmaya mahkumdurlar / OVIDIUS

ŞEKER PORTAKALI

(Roman)

Yazarı : Vasconceles

Çeviri : Aydın Emeç

Can Yayınları/ 208 sf.

Okuyamıyorum ya da zor okuyorum diyorsanız, çok kolay ve rahat okuyabileceğiniz sürükleyici bir kitap Şeker Portakalı.

Şeker Portakalı romanında beş yaşındaki küçük Zeze ile tanışacaksınız. Ve Zeze ile çocukluğun çok gerçekçi ve tertemiz dünyasına yolculuk edeceksiniz. Öyle bir yolculuk ki; küçük bir çocuğun yüreğinde yoksulluğu, acıyı, aşığılanmayı ve sevgiyi yaşayacaksınız.

BELKİ DE SENSİN

(Öyküler)

Yazarı : Erdal Atabek

Varlık Yayınları /150 sf.

İlk basım 1991

Belki de Sensin Erdal Atabek'in 1989'dan bugüne kadar Varlık Dergisinde yayınlanan öykülerinden oluşuyor. Ve varlık yayınlarında yayımlandı.

Yaşadıklarıyla gördükleriyle insanın, insan olmanın değerini insanı insan yapan özellikleri büyük bir inçelik ve duyarlılıkla okuyucularına iletiyor.

Okurken yer yer etkilenecek, yer yer hüzünleneceksiniz belki. Ancak Erdal Atabek'in diğer kitaplarında olduğu gibi büyük bir tadla okuyacağınızı düşünüyoruz.

**TMMOB
TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ
HİZMETLERİ MESLEK
DENETİM VE PROJE
HAZIRLAMA ESASLARI**

Genişletilmiş 2. Basım

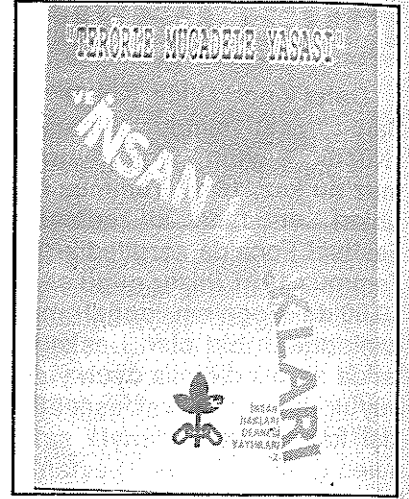
Yayın No : 135

Çağımızın teknolojik gelişmelerine bağlı olarak mühendislik hizmetleri, uygulamaları toplum yaşamına yansıyor. Tesisat mühendisliği de bu hizmetlerden, uygulananlardan birisi.

Gelişen teknolojiyle tesisat hizmetlerinde sosyal yapı ve konut yapısı, konuyla ilgili çeşitli yasa, yönetmelik şartname ve normlarda gelişmekte. Bu aşamada topluma güvenli, kaliteli, ekonomik, sağlıklı yapılar sunulması anılan hizmetlerin doğru projelendirilmesine bağlıdır.

Bu kitapta var olan gelişmelere yanıt verecek şekilde hazırlanmış. Yapılan çalışmalar, önceki çalışma-

ların bir aşaması olarak yayın dünyamızda yerini alıyor.

**"TERÖRLE
MÜCADELE YASASI"
VE İNSAN HAKLARI**

İnsan Hakları Derneği Yayınları

Geçtiğimiz günlerde siyasal iktidar "Terörle Mücadele Yasası" çıkardı. Bugüne kadar yapılan uygulamalarda yasanın Terörle Mücadele Yasası değil, terör yaratma yasası olduğu ortaya çıktı. Zaten yasanın 1. Maddesi "Terör; baskı cebir ve şiddet (...) yöntemlerinden birisiyle, Anayasa'da belirtilen cumhuriyetin niteliklerini siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzenini değiştirmek (...) kamu düzenini veya genel sağlığını bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişilerce girişilecek her türlü eylemdir.

Bu konuda yazılı olan örgüt, iki veya daha fazla kişinin aynı amaç etrafında birleşmesiyle meydana gelmiş sayılır (...)" diyor. Bu yasaya göre; siyasal iktidara karşı olan herkes potansiyel terör suçlusu, iki kişi iseler bir terör örgütü oluşturuyor.

İşte İHD, Anti-Terör Yasasının anlamını ve içeriğini anlamak için "Terörle Mücadele Yasası" ve İnsan Hakları adlı kitabı çıkarmış. Bu kitap, nelerin terör ve suç olduğunu, Anti-Terör yasanın niçin ve kimlere çıkarıldığını anlamak için iyi bir kaynak.

Plastik parça tasarımında BDM*

Onat TOTUK

Bilgisayar Destekli Tasarım ve Bilgisayar Destekli Üretim bir arada düşünüldüğünde ya da bu iki olguyu oluşturan parçalar çeşitli biçimlerde birleştirildiğinde ve geliştirildiğinde ortaya yeni yeni uzmanlık ve meslek dalları çıkmaktadır. Bunlardan belki de ilk akla geleni Bilgisayar Destekli Mühendislik (BDM) "Computer Aided Engineering (CAE)"dir. Bilgisayar Destekli Mühendislik, mühendislik işlevlerinin bir arada komplike olarak düşünülüp, paralel stratejilerde hareket etmek üzere, birden fazla uzmanlık alanının bilgisayar desteğiyle ve ortamında daha iyi sonuçlar için birleştirilmesidir. Mühendislerin görevi olan bu konuyu kapsayabilecek nitelikte olan BDM'in önemli dallarından birini de plastik parça tasarımı ve üretimi oluşturur. Yeni bilgisayar ve yazılım teknolojileri ile bu dal büyük ilerlemeler kaydetmiştir.

Çeşitli yazılımların birleştirilmesi ile yeni plastik parça tasarımı ve üretimi paketleri tüm işlerin tek pakete alınmasını sağladı. Farklı paketlerin kullanılmasında doğabilecek dezavantajları yazılım geliştiriciler, tüm ürüne ait tasarım geliştirme ve üretim sıralamasını organize ederek yenmeye çalıştılar.

Genellikle bir yazılım programı tasarım ve üretimin tek bir bölümü ya da bölgesi için tasarlanmıştır. Örnek olarak gerilim analizi yada çakı yolu çıkarıcıların verebileceği bu analizlerde birçok tasarım ve üretim noktalarının birbirlerine bağı ve birindeki değişikliğinin diğerinde ne yaratacağı bulunamaz.

Bunların yanında iki programın ulaşmak istediği sonuç birbiriyle gelişebilir. Örneğin yapı analizinde kalın bir çeper sağlamlık için gerekli görülürken, işlem analizinde döngü zamanının azaltılması, sabit bir soğutma sağlanabilmesi için ince bir çeper gerekebilir. Programların tek tek kullanılmalarının diğer bir dezavantajı

da her farklı analiz programından geçtikçe tasarım geometrisinin farklı şekillerde değiştirilmek istenmesidir.

Yeni BDM sistemiyle çeşitli özellik analizi yazılımları birleştirilip organize bir sistemle ve tek bir veri tabanıyla kullanılarak tüm bu sorunlara çözüm bulunur. Bu sistemle alınan sonuçlar tasarımdan-üretim zamanını azalttığını, parça sayısının arttığını kalıpcılığı kolaylaştırdığını göstermiştir.

Böyle bir entegre ve denemeyanılmalı yaklaşımın kullanılmasının avantajı ortak bir geometrik veri tabanının tüm analiz yazılımlarınca sağlam bir şekilde paylaşılmasıdır. Ortak bir veri tabanından gelen parça hem kalıplanabilir hem de yapısal olarak sağlam olmaya adaydır. Yapısal ve işlem analizinin yapıldığı analitik model çoğunlukla, başlangıçtaki tasarım işlemi sırasında oluşturulan katı modelden yaratılmaktadır. Böylelikle bu tip bir entegre yazılım, plastik parça tasarımı ve kalıp üretimin, hem piYasa'da varolan yazılımların özelliklerini kullanıp hem de geometrik modelleme, mühendislik analizi ve kalıpcılığı birleştirerek kolaylaştırır.

Sistem, ayrıca uygulamaya yönelik mühendislik veri tabanını da içerir. Bu uygulamaya yönelik veri içerisinde çekme dayanımları, gerilim-uzama,sünme, yorulma gibi davranışlar ile plastiğin diğer özellikleri yer alabilmektedir.

BDM yaklaşımı ile oluşturulan paketin bir düzine farklı amaçlı yazılımdan oluşması plastik parça analizindeki özel tip problemlerin çözülebilmemesini sağlar. Buradaki yazılım paketleri ana olarak üç parçaya ayrılabilir. Uygulama analiz otomasyonu, uzman sistemler ve işlem-ilişkili sistemler. Uygulama analiz otomasyon yazılımları, hazır ve satın alınabilen tasarım yada analiz programları ile iletişimi sağlamak amacıyla oluşturulur. Bu yazılımlar, eğri ve düz yapıların, basınçlı kapların, siki ve kaygan geçme konularının, paketleri ve

araç tamponlarının tasarımı gibi birçok değişik konuyu içerir.

Uzman sistem yazılımlarını ise üç ana dalda incelemek olasıdır. Plastik eğilim ve sorun çözme sistemi; kalıpcılıkta karşılaşılabilecek problemlerin tanımlanıp, çözümlerinin bulunmasıyla ilintilidir. Plastik seçim sistemi; plastiklerin kullanım yer ve konumlarına göre seçilmesini kolaylaştırır. Plastik çekme sistemi; çekme (ekstrüzyon) metodu ile plastiklerin üretilmesi amacıyla tasarım ve analize yardımcıdır. Uzman sistemler, yapay zekanın bir dalı olarak ortaya çıkarlar. Uzmanların bilgilerini toplayıp diğer kullanıcılara aktarmaya yarayan bilgisayaryazılımlarıdır.

İşlem-ilişkili yazılımlar ise kalıplama ile ilgili problemlerin çözülmesi ve kalıbın geometrik özelliklerini en iyileştirilmesine dayanır. Örneğin şişirme inceltme analizi, şişirme kalıplarında, duvar yada çeper kalınlığının şişirme sırasındaki değişmelerini grafik olarak incelemeye yarar. Bu inceleme ile kritik alan bilgileri oluşturup sonuçta elde edilecek ürünün en iyi olması için kalıplama geometrisi tayin edilir. Diğer işleme ilgili yazılımların içinde, yapı çeşitlilik denemeleri, parçanın çekilmesi ve şekil bozukluklarının nedenlerini oluşturan faktörlerin incelenmesi ve kalıp doldurma analizi gibi programlar vardır. Tüm farklı yazılımların birleştirilmesi yanında böyle bir sistem sonuca götüreceği bazı diğer programları da içinde bulundurur. Katı modellemenin sayısal denetim (NC) verisi için bir kontrol olarak kullanılması bunlardan biridir.

Bilgisayar Destekli Mühendisliğin koordinesi altında plastik parça tasarım ve üretimi için verilen bu örnek yazılım birleştirme işlemi birçok diğer dallar için kullanılabilir. Tek önemli amaç, bir geometrik veri tabanından çalışabilecek yazılımların koordineli ve yapısal bir biçimde bir araya getirilmesi olmalıdır. Yürdümüzde da plastik parça tasarımcıları ve kalıpcılar artık yavaş yavaş böyle sistemlere geçmelidir. Böylelikle plastik kalıpcılığı bir soru işareti ve zor gibi görünen bir yapıdan kurtulabilecektir.

* **Monitör - 194.Sayısı**

BİLGİSAYAR KURSUNA KAYITLAR DEVAM EDİYOR!

KONU : LOTUS
YÖNETİCİ : Mustafa ÖZİPEK
TARİH : 1 Ekim - 1 Kasım
Çarşamba cuma günleri
SAAT : 19.00 - 21.00
ÜCRET : Üyelere ve öğrencilere
300.000 TL
Üye olmayanlara
400.000 TL
AÇIKLAMA : Lotus ile herhangi bir proramlama
dili bilmeden bilgisayarda aritme-
tiksel işlemler, istatistiki hesaplama-
lar yapmak, istenen formatta ve
düzende raporlar hazırlamak çeşitli
grafikler çizdirmek mümkündür.
Ders süresi 24 saattir.

Eğitim Merkezimizdeki üç adet
80386, 1 adet 80286 AT
bilgisayarlar ile, 12 kişilik
sınıflarda Milli Eğitim Bakanlığı
standartlarına uygun olarak;
**BASIC - COBOL - DBASE -
LOTUS - ACAD - DOS -
PASCAL**

Bilgisayar kursları başvuru esas
alınarak tarihi belirlenip
açılacaktır.

KONU : AUOTOCAD
YÖNETİCİ : Mustafa Özipek
TARİH : 05-19 Ekim 1991
Cumartesi günleri
SAAT : 14.00 - 18.00
ÜCRET : Üyelere ve öğrencilere
350.000 TL
Üye olmayanlara
525.000 TL

AÇIKLAMA : Bilgisayar ile proje hazırlamak,
geliştirme olanağı sağlayacak ve
üzerinde gerekli değişimleri
yapabileceğimiz bir paket program
olan AUTOCAD ile mühendislik
hizmetleriniz en iyi şekilde
yapılabilecektir. Kursu katılım 10
kişi ile sınırlandırılmış olup, kurs
sonunda Katılım Belgesi
verilecektir.
Ders süresi 24 saattir.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ

Özel **DİNAMİK
SÜRÜCÜ
KURSU**

**16 Eylül 1991 GECE - 21 EYLÜL 1991
HAFTA SONU
Yeni Dönem Gündüz-Gece-Haftasonu
Kursları Başlıyor**

TMMOB'ye Bağlı Oda Üyelerine Ve 1.ci
Derece Yakınlarına % 10 İndirim Yapılır

M.E.B. Yeni Merkezi Sisteminde
% 80 Başarılyız

Atatürk Cad. No:422 (Alsancak Garı Karşısı)
Alsancak - İzmir Tel: 225756 - 632725

"Bilim Papazları ve Demir Melekler" üzerine*

İrfan ŞEN
Makina Mühendisi

Hiç kuşkusuz savaşın suçluları ve belki de en günahkar kulları bizleriz. Potansiyel nihai sonuçları "mühendis"çe hesaplayıp, en uygun "yıkıcı" teknolojileri doğrudan/dolaylı (bilerek ya da bilmeden fark etmez) tasarlayarak ve ütterecek hizmet ettik savaşa. Muhtemelen ediyoruz, korkarım edeceğiz de... Ta ki kendimizi, mühendis ve biliminsanları olarak kimliğimizi, bilimsel-teknolojik devrim masalını, halen mevcut ve geçerli "değer" yargılarını, inanç ve alışkanlıklarımızı yani sözün kısası gidişatımızı topyekun sorgulamaya, vicdan muhasebesi yapmaya cesaret edene kadar. Bu sorgulamaya cesaretine sahip olabilmenin önkoşulu da, mühendis kimliğinin yanı sıra, özellikle ve öncelikle "yurttaş" kimliğini taşıyabilmekten geçiyor. Çünkü mühendis (engineer) kelimesinin kökeni; mancinığı icat eden kişinin adına atfen, ingeniator'a (yaran, üreten, yöneten) tekabül ediyor yalnızca.

Günümüzde ise iyice netleşip, gün-yüzüne çıkan, bilim-teknoloji-endüstri-askeriye arasında "sinsi" bir ahbap-çavuş bağlantısı mevcuttur. Pekî(!) bu oluşumda "homo technicus"ların, "tenekeci mühendis"lerin, bir koyup üç alan "hesap mühendis"lerinin payı nedir? Teknokratik karar alıp/verme süreçlerinin ve malum icraatlarının arkaplanında hangi ideolojik paradigmlar, ahlaki, vicdani motifler ve inançlar sistemi mevcuttur? Teknik diskurun beslediği teknokrasinin gündelik hayatımızdaki izdüşümleri ve sonuçları nelerdir?

Bilimsel-teknolojik devrimlerin; toplumları ve tek tek bireyleri yönlendirdiği, ideolojilerini ve hayat tarzlarını toplumsal matrisin her alanında belirlediği, kendisine içkin kılarak saiklerine uygun hale dönüştürdüğü ve doğrudan insani talepleri içeren yeni bir eğilime imkan tanımayan (naif, çöşkulu, utapik ve a priori olarak insani önplana alan tasavvurların, çabaların iflas ettirildiği, umutların karşılıksız çıkarılmaya çalışıldığı) bir trende, "endüstrilemiş süreç"leyolculuk ettiriliyoruz.

Frenler otomatik bağlanmış, tehlikeyi hissettiğimiz anda imdat frenlerini çekemiyoruz. Yolculuk ettiğimiz trenin güvenlik sistemi; yalnızca fiziki engelleme ve iktisadi tehlikelere göre programlanmış. İnsani olarak hissedilebilen kaygıları, ahlaki durumları ve muhtemel psiko-sosyal sonuçları algılayamıyor.

Bu "potansiyel" -ve giderek "re-

el"leşen- teknolojik tehlike çığırkanlığı-nı niye yaptığımızı merak ediyoruzdur kuşkusuz? Çünkü bu negatif tezahürün ve sorgusuz-sualsiz "non-stop" gidişatın "esas" sorumlusu, sorumluları; teknokrasi, teknik diskuru sürekli üreten, bizatili yer alan teknik insanlar, teknokratlar, büyük ölçüde mühendisler -en kabaca ifadeyle-; dünyamızın gelmiş (fakat henüz geçmemiş), belki de görtüp görebileceği en sinsi, örtük ve tehlikeli bir teknolojik hegemonya sürecidir.

Zikretmeye çalıştığımız teknokrasiyi oluşturan zihinsel eğilimlerin ana ipuçlarını başlıklar halinde sıralarsak:

Başta, aşırı derecede teknoloji hayranlığı ve fetişizmi, bilimsel teknoloji devrimlere sorgusuz sualsiz "mutlak inanç". İdeolojiler, sınıflar-sistemler üstü teknik diskura doğrudan talip olması, meslek içi ideolojinin; toplumsal ve siyasal olana egemen olması, siyasal olanla yer değiştirmesi. Her türlü sorun; daha yeni ileri ve en son "high-tech" ikamelerle çözümlenebileceği umudu, ilerlemecilik ile ilericiliğin fena halde birbiri ile karıştırılması, karışması. Bilimsel-teknolojik dönüşümleri makul ve sağlıklı olarak insani, ahlaki düzleme aktaramama, toplumsal ölçekteki sonuçlarını hissedememe. Hayatı salt teknik boyutu ile kavrayıp, toplumsal sorunları da mühendislik yöntemleriyle (simulasyonla) çözüme alışkanlığı. Teknolojisini nötr olduğu, tek başına ken-

dinde iyi veya kötü olmadığı, kullanılan niyetine bağlı olarak iyi ya da kötü "emel"lere hizmet ettiği görüşü [scutları kötü, patriotlar iyi (mi)!?]. Bilim-din ve bilim-devlet ayrımının sağlıklı olarak yapılamaması. Tüketim toplumu ideolojisini vehmeden ve körükleyen; "refah", "çağdaşlaşma", "ilerleme", "sana-yileşme" fragmanlarına körü körüne bağlılık. Yurttaşlık, ademi merkezizetçilik, katılcılık, gönüllülük esasına dayalı amatör ruhve yaratıcılık, özgüven gibi artuk modası geçmiş (!) değerlerin yerine; profesyonel ve uzman bilgiye, iş bitirici, pragmatist felsefelere, aşırı merkezizetçiliğe, kurumlarla ve dolayısıyla "statüko"ya bel bağlaması... gibi birçok tali başlığı ilk elde saymak mümkündür.

Sözü bağlarsak -haddimiz olmayarak temennimiz-; bu başlıkların ülkemizin oldukça verimsiz- kısır tartışma geleneği içerisinde kaybolmadan gündeme acilen alınması (özellikle de bu yazıyı yazmamızı zorunlu kılan "teknolojik savaş", "ilk fımdık, fıstık yiyerek izlenen naklen savaş", "CNNŞ Medya savaşı", "devrimci ve evrimci silahlar" gibi yeni kavramların geliştirildiği, savaşların kaçınılmaz "çare" olduğunu savunan du-yarsız bir dünyada yaşamın bedelini ve hüznünde hesabı katarak) ve bu şa-ike yönelik sorgulamaya çabalarını bir lüks (!) olarak görülmemesi, hatta mümkün mertbe "bilimpapazları"nın, "demir melekler"in hayatımızdaki tahribatlarına daha fazla müsaade edilmemesi . Bütün -bilfiil- yapılması hayati bir zorunluluk, insani, vicdani, ahlaki sorumluluk ve kaçınılmaz bir yurttaşlık" ve "yurttaş mühendislik" görevi olarak karışımızda duruyor.

* Arif KÜNAR

O SENSİN *

Beni istiyorsun. Beni isteyeceksin. Bizim ikimizin, erkek ile kadının öyküsünden daha ulu bir öykü yok. Bu bir dev öyküsü olacak, görünmemiş, aktarılmış bir öykü. Yeni bir atalar öyküsü. Bak: gözlerim! Zorunluğun tasarımı var içlerinde meydana herkesin geleceğinin tasarımı.

Geçen gece, düşümde, tanımadığım birisini gördüm; kadını.

Bir tek önunla birlikte yalnız olabildim, ona açık alabildim, tamamıyla açık, tam da onun için, onun tam olarak tamamıyla içine girebilir, onu çevreleyebildim kutlu birlikteliğin labirentiyle.

Biliyorum; o, sensin.

O, sensin;-

İlişki, iki kişinin birbirilerine bunu söyleyebilmeleridir.

İnsan olmak, işte, yaşayan, tek, belirli bir insan. Yani kişi olmaktır.

Kişi olmak da, bir başka kişi ile ilişki kurmakla başlar.

İnsan olmak, ilişki kurmaktır - bu da, kişi olmaktır.

-"Olmak", ve "kurmak"....-

İnsan olmak, yaşamak ve öğrenmek; tanımak ve ölmek: "Olan"ın daha olmayan, sonra olan ve oduktan sonra, artık olmayan olması ...

İnsan olmayan temel anlamını veren varolma koşuludur kişi ilişkisi- iki insanın, o iki insan -o kişileri olarak, ikisinin de katıldığı, ama ikisinden de bağımsız, ayrı. Yeni bir varlık kurmaları. -Bilinçle, adım adım, öğrenerek. Kendilerini de içine alan, ama bambaşka, yeni bir varoluş biçimi oluşturmaları..

Oluşturdukları öğrenmeleri. Kendileri olarak, ötekine giderek, birlikte, birlikte, bir üçüncüyü kurmaları, oluşturmaları: yaratılan bir ölümlü çocuk değil, ölümsüz bir ortak tasarımıdır.

* Bir zamanlar melek olanların hepsine adanmıştır.